

Foucaultgymnasiets Plan mot diskriminering och kränkande behandling, läsåret 2015/16

Innehållsförteckning

Syfte med en Plan mot diskriminering och kränkande behandling	3
Skolans ansvar enligt lag	3
Skollagen (2010:800)	3
Definition på kränkande behandling enligt skollagen	3
Vem kan kränka?	3
Diskrimineringslagen (2008:567)	3
Diskrimineringsgrunderna	4
Typer av diskriminering	4
Vem kan diskriminera?	4
Ansvar för Foucaultgymnasiets likabehandlingsplan	4
Utvärdering	4
Förankring och delaktighet hos skolpersonal	4
Förankring och delaktighet hos elever	5
Förankring och delaktighet hos vårdnadshavare	5
Foucaultgymnasiets vision – långsiktiga mål och ledord	5
Nolltolerans mot kränkande behandling	5
<i>Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda</i>	6
Främjande arbete på Foucaultgymnasiet	6
<i>Husmodellen</i> - en kartläggning	6
Utvärdering av åtgärder efter kartläggning hösten 2014	7
Kartläggningens resultat hösten 2015	7
<i>Fysisk arbetsmiljö</i>	8
<i>Psykosocial arbetsmiljö</i>	8
<i>Exitsamtal</i> med våra studenter	9
Metoden <i>Case-metodik</i>	9
<i>Normspelet</i>	9
Att förstå och acceptera sin funktionsnedsättning	10
Förebyggande arbete på Foucaultgymnasiet	10
<i>Grupp om relationer på sociala medier</i>	10
Bilagor 1-7	11-18

Syfte med en Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Varje skola har ett ansvar att arbeta för alla människors lika värde. En ny *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*, en **Likabehandlingsplan**, ska göras varje år. Planen är en viktig hjälp för oss, i arbetet med att förebygga och förhindra att våra elever utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i skolan.

Skolans ansvar enligt lag

Likabehandlingsplanen ska beskriva vårt trygghetsarbete utifrån krav i både **diskrimineringslagen** och **skollagen**. Den ska vara en hjälp för elever, vårdnadshavare och skolpersonal att följa skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Alla som arbetar i skolan är skyldiga att känna till Likabehandlingsplanens innehåll och arbeta utifrån den.

Skollagen (2010:800)

I skolan ska vi förebygga och förhindra trakasserier av alla slag. Enligt *6 kap. 8 § Skollagen* ska skolan årligen upprätta en plan som visar våra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av skolans elever.

Definition på kränkande behandling enligt skollagen

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker en elevs värdighet. Mobbning är när någon kränks eller trakasseras upprepade gånger.

En kränkning kan vara:

Fysisk – till exempel ett slag eller knuff

Verbal – till exempel ett hot eller att bli kallad för könsord

Psykosocial – till exempel utfrysning eller ryktesspridning

En kränkning kan vara något man skriver via SMS eller sociala medier *på nätet*. En kränkning kan också vara en bild som sårar mottagaren.

Vem kan kränka?

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

I *3 kap. 16 § Diskrimineringslagen* står att en likabehandlingsplan ska upprättas varje år. Den ska innehålla en översikt över skolans åtgärder för att främja elevernas rätt att inte bli utsatt för diskriminering, av något skäl som anges i lagen (se rutan nedan).

Nytt från 1 januari 2015 är en skärpning av diskrimineringslagen gällande *bristande tillgänglighet*. I skolan kan detta handla om stöd i undervisningen, utformning av trösklar eller god ventilation (för allergiker). Se Diskrimineringsombudsmannens hemsida www.do.se eller Myndigheten för delaktighet www.mdf.se, för mer information.

Diskrimineringsgrunderna:

1. Kön - kvinna eller man eller den som ska ändra/har ändrat könstillhörighet,
2. könsöverskridande identitet eller att genom uttryck visa sig tillhöra ett annat kön,
3. etnisk tillhörighet – nationellt/etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. religion eller trosuppfattning,
5. funktionshinder,
6. sexuell läggning - homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning,
7. ålder.

Typer av diskriminering

- *Direkt diskriminering* är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i jämförbar situation, och
- *Indirekt diskriminering* innebär att någon missgynnas genom tillämpning av bestämmelse/regel/förfaringsätt som kan tyckas neutral/t men som missgynnar någon eller några.

Vem kan diskriminera?

I skolan är det huvudmannen (Södertälje kommun) eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan *inte* diskriminera varandra i lagens mening.

Ansvar för Foucaultgymnasiets likabehandlingsplan

Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen upprättas och kurator för att planen utvärderas.

Kurator leder en *Likabehandlingsgrupp*, med representanter för lärarlag och fritidsverksamhet. Gruppen träffas flera gånger per termin för att sammanställa likabehandlingsplanen och arbeta med förankring och delaktighet hos elever, skolpersonal och vårdnadshavare.

Utvärdering

Under skolåret inventeras personals och elevers kännedom om likabehandlingsplanens innehåll. Planen diskuteras i klassråd, elevråd och skolkonferenser. På personalmöten diskuteras vårt ansvar och agerande när något sker i skolan som bryter mot diskrimineringslagen eller skollagen, dvs om en elev upplever sig diskriminerad eller kränkt i skolan.

Förankring och delaktighet hos skolpersonal

Skolkurator leder på uppdrag av rektor arbetet med att ta fram och utvärdera likabehandlingsplanen. Lärare och elevassistenter är aktiva vid genomförandet av undersökningar bland eleverna som ligger till grund för läsårets likabehandlingsplan och vårt förebyggande arbete. Den färdiga likabehandlingsplanen går igenom med all skolpersonal på en KU-dag i syfte att innehållet ska genomsyra det vardagliga arbetet i skolan.

Förankring och delaktighet hos elever

Under mentorstid, i klassråd, elevråd och skolkonferenser påverkar eleverna aktivt skolans arbetsätt gällande diskriminering och kränkande behandling.

Förankring hos vårdnadshavare

Skolkurator (eller annan utsedd person) informerar nya elever och vårdnadshavare om Foucaultgymnasiets likabehandlingsplan vid ett *Välkomstsamtal* ca en månad efter skolstart. Elever och vårdnadshavare får information om hur de kan ta del av planen i sin helhet via skolans hemsida (www.sodertalje.se/foucaultgymnasiet) och att arbetet med en ny plan pågår och publiceras i november. En sammanfattning av aktuell plan (Bilaga 7) överlämnas till vårdnadshavare som uppmuntras att höra av sig till skolan, vid kännedom om att någon elev kränks eller diskrimineras på vår skola.

Foucaultgymnasiets vision - långsiktiga mål och ledord

Vår vision är ett samhälle där alla är inkluderade och har möjlighet att berika sin omvärld. Ett samhälle med en kultur som ser varje medborgare som en bärare av resurser och förmågor.

Foucaultgymnasiets ledord är *Kunskap, Trygghet och Delaktighet*. Dessa tre ord ska spegla all vår verksamhet. Om det vi gör leder till kunskap, trygghet och/eller delaktighet - då gör vi rätt. (Se också bilagor 3, 4).

Vår verksamhet grundas på synen att varje individ är unik, oberoende av förutsättningar. På Foucaultgymnasiet vet vi att mångfald berikar. Hos oss ska varje elev bli sedd, hörd, bekräftad och ges möjlighet att växa till en så självständig människa som möjligt.

Vi som arbetar på Foucaultgymnasiet ska vara förebilder för våra elever utifrån en gemensam värdegrund. Vi ska våga se och agera om något verkar fel. Vårt förhållningssätt ska bygga på respekt och tydlighet; mellan elev och elev, elev och personal samt mellan personal och personal.

Nolltolerans mot kränkande behandling

Foucaultgymnasiets mål är att ingen elev ska behöva uppleva sig kränkt eller diskriminerad i skolan. Vår personal ska ständigt vara uppmärksam på vad som sker mellan elever, och mellan personal och elever i verksamheten. Vi är skyldiga att agera utan dröjsmål om en elev upplever sig kränkt i skolan.

Skolans arbete för elevernas trygghet ska ske löpande och regelbundet följas upp; genom t ex mentorssamtal med elever, rapporter från rastvärdar och andra kontakter med elever och/eller vårdnadshavare. All personal ansvarar för detta och är skyldig att känna till skolans rutiner (se Bilaga 1) och likabehandlingsplanens innehåll.

Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda

I arbetet med denna likabehandlingsplan har Foucaultgymnasiets Likabehandlingsgrupp utgått från Skolverkets (2014) stödmaterial *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda* samt huvudmannens (Södertälje kommuns) riktlinjer.

Det *främjande* arbetet är en stor och viktig del av skolans värdegrundsarbete för öppenhet, acceptans och tolerans. Skolverket beskriver att främjande arbete handlar om nästan allt i skolan, ”från sättet att organisera och genomföra undervisningen till sättet att tala och handla under hela skoldagen. Arbetet sker varje dag, under varje lektion och mellan lektionerna. Det visar sig både i det som görs och sägs och i det som inte görs och inte sägs” (s 14).

Det främjande arbetet hjälper både personal och elever att snabbt *upptäcka* avsteg från skolans värdegrund; såsom diskriminerande behandling, trakasserier eller kränkningar. När avsteg från vår värdegrund upptäcks, ska lämpliga *åtgärder* genomföras utan dröjsmål. Därefter ska ett *förebyggande* arbete följa, för att minimera risken för att samma sak händer igen.

Främjande arbete på Foucaultgymnasiet

Elevhälsoteamet, i samarbete med Likabehandlingsgruppen, genomförde vid terminstarten en konferens med Foucaults lärare, i syfte att arbeta fram med en konkret beskrivning av skolans främjande arbete. Resultatet visar att det inte är så lätt att beskriva allt främjande arbete som pågår i skolan. Det kan bero på att det är en så naturlig del av vardagen i skolan att det nästan är svårt att få syn på.

En summering av konferensen gav, förutom en genomgång av de konkreta aktiviteter som redovisas nedan, många goda tips på hur vårt främjande arbete kan utvecklas ytterligare, med aktiviteter om normkritiskt arbete och praktiskt värdegrundsarbete, både på individ-, grupp- och organisationsnivå, såsom temadagar och kompetensutveckling.

Husmodellen – en kartläggning

I september 2015 genomfördes den årliga undersökningen *Husmodellen* bland eleverna på Foucaultgymnasiet. *Husmodellen* är ett verktyg skapat av diskrimineringsombudsmannen (DO) som kan användas för att upptäcka och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkningar i skolan. På Foucaultgymnasiet anpassar vi uppgiften efter elevens behov av hjälpmedel och personligt stöd. (Se www.do.se för mer information om *Husmodellen*.)

När en ny likabehandlingsplan ska upprättas är det viktigt att skaffa sig en bild av nuläget, genom att tillsammans med eleverna systematiskt granska verksamheten. *Husmodellen* ger oss möjlighet att identifiera platser i skolan som kan upplevas som otrygga eller obekväma av något skäl. Resultatet ska ligga till grund för analys och diskussion bland skolans personal i syfte att arbeta fram förslag på åtgärder samt diskutera med eleverna i klassråd, elevråd och andra lämpliga tillfällen, i samma syfte.

Innan vi redovisar årets resultat av *Husmodellen*, följer här en utvärdering av föregående års undersökning; dvs vad eleverna uppmärksammade oss på hösten 2014 och vilka förebyggande åtgärder som vidtagits efter det.

Utvärdering av åtgärder utifrån kartläggning hösten 2014

Denna redogörelse bygger på två kartläggningar: *Husmodellen* samt en *Trivselenkät*. Efter varje punkt (påpekande av elev/er) följer åtgärd/er och effekt/er:

- *Elever efterfrågade fler vuxna i gemensamma utrymmen under raster.*

Schemalagda rastvakter har införts. Våra elever påtalar numera sällan en brist på vuxna i gemensamma utrymmen.

- *Några elever kan inte förmå sig att vistas i lokaler som är gemensamma med Täljegymnasiet.*

Dessa elever äter nu sin lunch i Foucaults eget kök. Eleverna är nöjda med arrangemanget.

- *Några elever har svårt att acceptera att de går i särskola.*

Ett samarbete med konsultenter från U.N.G. (Habiliteringscenter i Stockholm) startade en grupp på Foucaultgymnasiet. 5-6 elever deltog regelbundet i U.N.G.:s grupp under vårterminen.

- *Några elever känner sig ensamma under raster.*

I skolan arbetar vi för att bygga in naturliga mötesplatser för eleverna, såsom kaféverksamhet.

Elever som påpekade att de kände sig ensamma, har upplevt sig mindre ensamma över tid. Skolan ska kontinuerligt verka för god gemenskap i skolan och elever med lägre förmåga att ta initiativ till kontakter och aktiviteter, ska alltid kunna få stöd i detta av skolans personal.

- *Många elever på nationella program upplever att språkbruket i klassen inte är respektfullt.*

Samtal i klasser med kurator och mentorer har pågått under vårterminen. Ett fortsatt, kontinuerligt arbete krävs.

- *Det saknas hiss till Täljegymnasiets idrottshall.*

Planering för hiss pågår. Klar till höstterminen 2016.

Kartläggningens resultat hösten 2015

Årets undersökning med hjälp av *Husmodellen* genomfördes i mitten av september, en månad efter terminsstart. Tidpunkten medger att nya elever har gått i skolan en månad och förhoppningsvis hunnit prova på att vistas i alla de lokaler som är relevanta för eleven. (Vissa lokaler används inte i alla utbildningsprogram.)

Varje mentor genomför undersökningen med sina elever. Varje elev förses med en detaljerad karta över Foucaults lokaler samt andra utrymmen som eleverna vistas i, såsom idrottshall och Täljegymnasiets matsal. Eleven får också en instruktion om hur varje utrymme ska markeras, med en av tre alternativa symboler.

En symbol ska motsvara den känsla man har, när man befinner sig i respektive utrymme. Symbolerna är en glad smiley, neutral smiley eller en ledsen smiley. Om eleven noterar en ledsen smiley, ska symbolen helst åtföljas av en förklaring. Om eleven har svårt för att definiera/beskriva obeh-

get, får eleven hjälp med det. Vi ber att varje elev skriver sitt namn på bladet, för att det lättare ska gå att följa upp en negativ markering. Det är givetvis tillåtet att vara anonym men då blir det lite svårare att följa upp en symbol/kommentar att något inte är bra.

Kartläggningen har genomförts av 64 elever. Av dessa har 37 elever noterat en glad smiley i samtliga utrymmen. De flesta övriga har noterat en neutral smiley på någon plats, varav Täljegymnasiets matsal fått flest – 5 stycken.

Av de elever som genomfört undersökningen, har 18 noterat en ledsen smiley på en eller flera platser. Deras förklaringar kan indelas i två områden – fysisk och psykosocial arbetsmiljö.

Fysisk arbetsmiljö

- En elev tycker det är för hög ljudnivå i Täljegymnasiets matsal.
- En elev tycker att skolmaten inte alltid är god.
- Tre elever beskriver att Foucaultgymnasiets toaletter är dåligt städade.
- En elev tycker att städningen av Foucaultgymnasiets kafé är dålig.
- Två elever beskriver dålig städning i idrottshallens omklädningsrum.
- Två elever upplever att det är för varmt i skolan och/eller dålig ventilation.
- En elev tycker att belysningen i bildsalen är för dålig.

Psykosocial arbetsmiljö

- Två elever känner obehag i skolans dramasal men kan inte beskriva varför det är så.
- En elev känner obehag utanför ett av IV 4-6:s klassrum. (Eleven går inte i denna grupp.)
- Sju elever beskriver obehag i Täljegymnasiets matsal. De beskriver otrygghet, svårighet att tala med matsalspersonalen p g a språkförbistring och/eller att det är för mycket folk där.
- En elev beskriver obehag i Täljegymnasiets korridor. Eleven upplever att eleverna där är stöddiga och att de viskar.
- En elev beskriver obehag i Foucaultgymnasiets korridorer.
- Tre elever har noterat en ledsen smiley på bilden av idrottshallen.
- Två elever har markerat med ledsen smiley på kurators rum.
- En elev har beskrivit en rädsla för att gå in i skolsköterskans rum.
- Två elever har noterat en ledsen smiley på något av skolans tre kök.
- Tre elever känner obehag i något/några av klassrummen. En av dem beskriver en känsla av otrygghet men kan inte förklara närmare varför.
- Tre elever beskriver en negativ känsla i eller utanför något av personalrummen. En av dem därför att det är smutsigt, övriga har inte kommenterat uppgiften.
- En elev har noterat en negativ smiley i skolans träningslägenhet.

Följande, hämtat från 2014 års resultat, ska vi fortsätta att arbeta med under detta läsår:

- Några elever har svårt att acceptera att de går i särskola.
- Många elever på nationella program upplever att språkbruket i klassen inte är respektfullt.

En utvärdering av åtgärder och effekter presenteras i nästa års Likabehandlingsplan.

Exitsamtal med våra studenter

I maj månad 2016 kommer våra s k *Exitsamtal* tillbaka. Samtalen hölls senast våren 2014 med samtliga avgångselever. Nu har vi bestämt att *Exitsamtalen* ska permanentas. Syfte med att genomföra *Exitsamtal* är att få elevernas bild av sin studietid på Foucaultgymnasiet, ta vara på det vi gör bra och förändra det som är mindre bra.

För att nya elever och vårdnadshavare ska få en inblick i vad *Exitsamtal* är och hur våra tidigare elever har sett på sin skolgång på Foucaultgymnasiet, finns undersökningens frågor och resultat från läsåret 2013/14 med som bilaga (5).

Metoden Case-metodik

En viktig uppgift för skolpersonalen är att stödja eleverna i att analysera och se konsekvenser av en handling. På Foucaultgymnasiet upplever vi att den konkreta *case-metodiken* ofta är en bra grund för samtal och diskussioner. Genom *case-metodik*, såsom s k forumspel och värderingsövningar, utmanas normer och värderingar. (Se *Planeringsghjulet*, bilaga 2, för årliga övningar.)

I efterföljande samtal lyfter vi elevernas tankar och åsikter om övningen. Syftet är att göra våra elever uppmärksamma på vår värdegrund och stärka varje elev i att våga berätta om man själv upplever sig diskriminerad eller kränkt, eller ser någon annan som blir det.

Samtalen med våra elever visar att det finns en allmän medvetenhet om hur man ska uppträda mot andra och vad man bör göra när man ser någon fara illa. Dock händer det ändå ibland att man inte agerar på det sätt som är bäst. På Foucault arbetar vi aktivt med att öka medvetenheten hos våra elever om vad som är ett bra beteende gentemot andra människor, dels i värderingsövningar men även fortlöpande i lektionssammanhang, såsom i Drama- och kommunikationsundervisning.

Normspelet

Ett exempel ur *Case-metodiken* är *Normspelet*, en övning som syftar till att påvisa avstånd mellan människor ur olika s.k. normklasser. Målet med spelet är att göra eleverna medvetna om att sådant som för många kan tyckas självklart, t ex att ha en viss rättighet, inte är självklart för andra.

Varje deltagare tilldelas en roll utifrån någon av de fyra normklasserna. En person ur normklass 1 kan vara t ex vit, svenskfödd, heterosexuell, medelklass, med arbete. En person ur normklass 4 kan vara t ex en icke svenskfödd, funktionsnedsatt, arbetslös HBTQ-person.

Varje deltagare får ta ett steg framåt eller bakåt, beroende på hur deltagaren besvarar olika påståenden, hela tiden med utgångspunkt i den roll man har i spelet. När man rör sig framåt eller bakåt, skapas ett fysiskt avstånd mellan deltagarna. Efter ett tag blir det tydligt att alla människor inte behandlas lika i samhället.

Normspelet är avsett att väcka tankar och insikter, t ex om diskriminering, och följs upp i samtal efter övningen. Klassens lärare ansvarar för genomförande.

Att förstå och acceptera sin funktionsnedsättning

Ett viktigt främjande arbete, är att ge våra elever stöd i form av strategier för att hantera sin/a funktionsnedsättning/ar. Stöd till en funktionsnedsatt person handlar ofta om hjälpmedel som ska underlätta vid t ex motoriska eller kommunikativa svårigheter. På en gymnasiesärskola som Foucaultgymnasiet kan det lika gärna handla om stöd i en ung människas identitetsarbete. Det kan vara en svår process att acceptera att man har en utvecklingsstörning, med de begränsningar det kan medföra. Vi vill att våra elever ska få med sig strategier ut i livet, för att uppnå så hög självständighet som möjligt.

En utvecklingsstörning kan medföra svårigheter att hävda sig i ett samhälle med hög konkurrens. Vi vill stötta våra elever att acceptera och förstå sig själva, och – med kunskap om sina rättigheter till samhällsstöd och lagstöd mot att behöva utstå diskriminering - skapa tillförsikt om att det finns goda möjligheter till ett gott och innehållsrikt liv!

Arbetet med strategier att hantera sin funktionsnedsättning var ett av våra fokusområden för läsåret 2014/15. Detta ska vara ett löpande arbete på Foucaultgymnasiet.

Förebyggande arbete på Foucaultgymnasiet

”Som grund för det förebyggande arbetet ligger systematiskt insamlad kunskap om elevernas situation på skolan”, skriver Skolverket (2014, s 44). Ett exempel på insamlande av kunskap - *Husmodellen* - har beskrivits ovan. Andra sätt är genom möten i elevråd och klassråd, mentorstid eller andra förtroendefulla samtal mellan elever och skolpersonal. Foucaultgymnasiet har också, tack vare sitt relativt låga elevantal, möjlighet för skolpersonalen att skapa förtroendefulla relationer också till elever man inte möter i sitt eget undervisningssammanhang.

Grupp om relationer på sociala medier

Under våren 2015 fick s k nätmobbning fäste bland eleverna på Foucaultgymnasiet. Både elever och skolpersonal diskuterade detta och kunde konstatera att åtgärder behövdes. Flera elever hade, enskilt eller tillsammans med andra, utredande och åtgärdande samtal med personal.

Som ett led i att förebygga att detta problem tar ny fart, pågår under höstterminen 2015 en gruppaktivitet om relationer på sociala medier. Gruppen leds av skolkurator och är öppen för alla elever som är intresserade av att delta. Ca 10 elever har velat vara med. När vi träffas pratar vi om vänskap och kärlek på nätet men också om allvarliga saker såsom näthat och s k grooming.

Denna Likabehandlingsplan ska utvärderas i juni 2016.

Rutiner vid trakasserier eller kränkande behandling

Foucaultgymnasiets policy

Det råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på Foucaultgymnasiet.

Rutiner för att upptäcka trakasserier eller kränkande behandling bland elever

All skoltid, förutom 30 minuters lunchrast, är pedagogisk verksamhet. Skoltiden är schemalagd med personal och planerad utifrån skolans uppdrag. Vi har schemalagda rastvärdar och säkerställer därmed att det finns personal bland och med eleverna under hela skoldagen. Schemalagda assistenter följer eleverna till idrottslektioner, närvarar vid duschsituation och i omklädningsrum.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Våra elever kan vända sig till mentor, kurator, rektor eller någon annan personal denne har förtroende för. Kontaktpuppgifter delas ut i början av läsåret och finns som bilaga (6) till detta dokument samt på vår hemsida (<http://www.sodertalje.se/foucaultgymnasiet>).

Rutiner vid upptäckt av trakasserier eller kränkande behandling bland elever

Den personal som upptäcker en incident mellan elever, eller får uppgift om det från en vårdnadshavare, ska informera rektor och inblandande elevers mentor/-er. Mentor/-er ska informera skolans Elevhälsoteam. Rektor ska informera huvudman (gymnasiechefen i Södertälje kommun).

Rutiner för att utreda och åtgärda

Vid misstanke om att en elev blivit trakasserad eller kränkt, ska detta utredas utan tidsfördröjning. Utredningen ska belysa vad som skett. Den ska ta hänsyn både till den som upplever sig utsatt och till den/de som misstänks ha utövat kränkningen/trakasseriet.

Mentor/-er talar enskilt med inblandade elever och kontaktar vårdnadshavare till omyndiga elever. Vid behov tar mentor/-er stöd av Elevhälsoteamet. Den elev som upplever sig kränkt/trakasserad har alltid tolkningsfördel, dvs. rätten att bli trodd på och respekterad för sin upplevelse.

Bedömning av graden av kränkning/trakasseri

En bedömning ska göras vid varje enskild händelse utifrån följande aspekter:

Hur allvarlig är kränkningen? / Bör den polisanmälas? / Behöver skolan hjälp av annan instans?

Allvarlig och/eller upprepad kränkning/trakasseri

Vid allvarlig kränkning/trakasseri ska utredningen resultera i ett individuellt handlingsprogram. Det ska beskriva nuläge, målsättning och planerade åtgärder samt vem/vilka som ansvarar för genomförande, uppföljning och utvärdering av åtgärder. Ansvarig för utredning och åtgärder är, vid mildare fall av kränkning, elevernas mentor/er. Vid allvarligare fall är rektor ansvarig.

Rutiner för uppföljning

Flera uppföljningar av handlingsplanen bör göras för att få en helhetsbild av hur ärendet utvecklas. Uppföljning ska ske så ofta som krävs, med alla inblandade. Den/de mentorer/-er som utrett ärendet gör också uppföljningen.

Om inte önskad effekt uppnås, kallar rektor till möte med elever och vårdnadshavare till omyndiga elever. Om situationen kräver det, ska en polisanmälan göras.

Rutiner för att utreda och åtgärda om en elev har blivit kränkt av personal

Vid misstanke om kränkning av personal gentemot elev ska misstanken utredas utan dröjsmål. Utredningen ska belysa och ta hänsyn till både den utsatte eleven och den personal som misstänks för att ha utövat en kränkning.

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsfördel och varje anmälan ska tas på största allvar.

Information ska utan dröjsmål ges till vårdnadshavare till inblandade omyndig/-a elev/-er.

Bedömning av graden av kränkning

En bedömning bör göras vid varje enskild händelse utifrån följande aspekter:

Hur allvarlig är kränkningen? / Bör den polisanmälas? / Behöver skolan hjälp av annan instans?

Allvarlig kränkning

Vid allvarlig kränkning ska utredningen resultera i ett individuellt handlingsprogram. Det ska beskriva nuläge, målsättning och planerade åtgärder samt vem/vilka som ansvarar för genomförande, uppföljning och utvärdering av åtgärder.

Rektor ansvarar för att en utredning görs, om det finns en misstanke om att en elev har blivit kränkt av en personal, och informerar huvudmannen om incident, utredning och åtgärder.

Rutiner för uppföljning

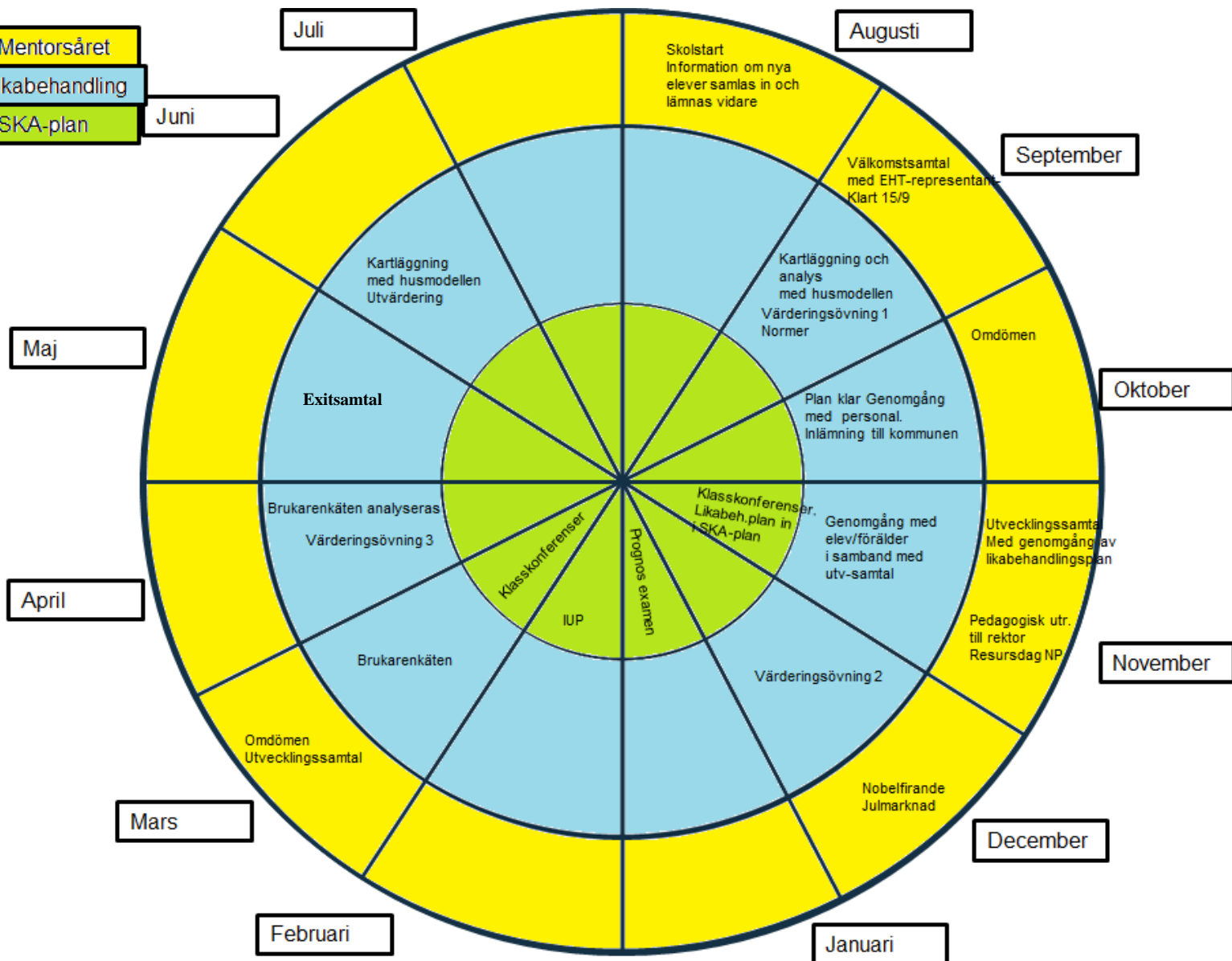
Flera uppföljningar av handlingsplanen bör göras för att få en helhetsbild av hur ärendet utvecklas. Uppföljning ska ske med samtliga inblandande, så ofta som krävs. Rektor eller annan/andra utsedd/a person/er som utrett ärendet, ansvarar också för uppföljning.

Om inte önskad effekt uppnås, och om situationen kräver det, ska en polisanmälan göras.

Rutiner för dokumentation

Varje steg, från en misstanke av kränkning och anmälan av incident, till avslutande uppföljningar ska dokumenteras. Den som upptäcker incidenten, eller tar emot anmälan, ansvarar för dokumentation för upptäckten. Elevhälsoteamet dokumenterar sitt arbete. Fortsatt löpande arbete dokumenteras av elevens mentor.

Planeringshjulet

Utöver de aktiviteter som beskrivs i "hjulet" har Foucaultgymnasiet regelbundna elevråd, klassråd, skolkonferenser och mentorstider. Det är tillfällen då våra elever kan, och uppmuntras att, påverka och uppmärksamma sådant som behöver förbättras i skolan och i skolarbetet.

Ledord för trivsel

Foucaultgymnasiets ledord är *Kunskap Trygghet Delaktighet*.

Dessa tre ord ska spegla all vår verksamhet.

Om det vi gör leder till kunskap, trygghet och/eller delaktighet - då gör vi rätt.

På Foucaultgymnasiet har vi valt bort s k trivselregler till förmån för dessa ledord. Vi tycker att det är lättare att förhålla sig till olika situationer, genom att fråga oss:

- *Ger detta eleverna ökad kunskap?*
- *Leder detta till ökad trygghet?*
- *Bidrar detta till delaktighet?*

Från regler finns det alltid undantag!

När man konsekvent försöker följa en regel, möter man situationer där regeln måste ändras lite. Det skapas undantag från regeln. Då måste vi ställa upp fler och mer detaljerade regler.

Till slut blir det så krångligt, att ingen riktigt vet vad som gäller. Reglerna kan börja tolkas olika i olika klassrum, och vi blir oense och oeniga.

Om vi istället för att skriva en regel, ställer oss våra ”ledordsfrågor” när vi tvekar om vad som är bäst att göra i en situation, tror vi att det kommer både elever och personal till godo.

Exempel från IV 1:

Kunskap – Trygghet – Delaktighet, genom klassrådet

Den elev som är klassvärd i en vecka är också **ordförande** på klassrådet.

Vi har alltid stående punkter såsom:

1. Föregående protokoll.
2. Veckan. Där får läraren Yvonne räcka upp handen och berätta vad som kommer att hända i veckan. Läraren Per tecknar hela tiden (för elever i behov av teckenkommunikation).
3. Regler. (Se nedan.)
4. Övrigt. Under denna punkt kan eleverna komma med önskemål. Sedan frågar ordföranden hur alla mår. Ordföranden berättar vem man kan prata med om man känner sig lite ledsen, arg eller bara behöver prata. I första hand kan man prata med någon av oss pedagoger eller assistenter. Om man inte vill det, kan man beställa tid hos kurator.

När vi kommer till **punkt 3** går läraren Yvonne tillsammans med ordföranden fram till **vårt hjärta** som vi har hängande på vår dörr till klassrummet, och läser upp vad som står på det. Där står:

LYSSNA: Ordföranden säger: *LYSSNA* vad betyder det? De andra eleverna räcker upp handen och förklarar att man ska lyssna på varandra.

VÄNNER: Man ska vara kompisar med varandra.

TREVLIGA: Man ska vara snäll mot varandra, inte bråka eller säga dumma ord.

HJÄLPSAM: Om någon vill ha hjälp kan man hjälpa den, men om den inte vill ha hjälp och säger nej får man lyssna på vad den har sagt.

Orden på hjärtat har eleverna kommit på och skrivit själva.

Exitsamtal med studenter på Foucault

Frågor:

- Vad har varit det bästa med dina fyra år hos oss?
- Vad skulle vi ha kunnat göra ännu bättre?
- Känner du att du har fått det stöd och den hjälp du behövt, från personalen på skolan? (Om inte – vad hade behövts förbättras?)
- Berätta om din bakgrund – hur hamnade du på Foucault?
- Hur har din närvaro sett ut? Hade vi kunnat göra något för att förbättra den?
- Röker du?/När började du i så fall och hade vi kunnat förhindra det/hjälpa dig att sluta?
- Vilket råd vill du ge till elever som börjar hos oss?
- Förekommer mobbing på skolan? På vilket sätt och hur hade vi kunnat förhindra det?
- Vad är det viktigaste du har lärt dig? Vad tar du med dig?
- Utifrån din insats – om du hade kunnat vrida tillbaka klockan och ändra på något. Vad skulle det i så fall vara?
- Känner du att du är förberedd på det liv som börjar nu? Har du med dig det du behöver för att gå ut i arbetslivet?
- Hur ser planerna ut framöver, vad har du för mål för de närmaste åren?

Resultat:

- Alla elever har känt sig sedda och anser att de har fått den hjälp de behövt.
- Alla elever lyfter personalen och klasskamraterna som några av de bästa sakerna med skolan.
- Alla elever tar med sig nyttiga lärdomar för livet och är glada att de gjort sina fyra år hos oss.
- Ingen elev anser sig ha blivit eller kränkt, vare sig här eller på det intilliggande gymnasiet.
- På frågan om eleven själv kunnat göra något bättre, svarar flera på nationella program att de hade kunnat be om mer hjälp.
- De flesta av IV:s elever hade en tydlig plan för vad som ska hända när de gått ut gymnasiet.

En av punkterna lär oss personal att vara lite mera enträgna att ge hjälp i klassrummet, eftersom många elever inte ber om hjälp när de behöver den.

Kontakter

Kontaktuppgifter till ledning och elevhälsopersonal:

Rektor Gun Lind	08-5230 4509
Kurator Solveig Länn	08-5230 6244
Skolsköterska Carina Wiktorsson	08-5230 1596

Kontaktuppgifter till organisationer på nätet

Kränt.se (En sida om: Har du blivit oschysst behandlad på nätet?)

www.umo.se/vald--krankningar/ (ungdomsmottagning på nätet)

www.origostockholm.se (resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld)

www.raddabarnen.se/mobbing

www.friends.se

www.juventassystrar.se (Tjejjouren i Södertälje)

www.bris.se

www.rfslungdom.se

www.hbtheder.se

www.killfrågor.se

**Kort sammanfattning av:
Foucaultgymnasiets Likabehandlingsplan 2015/16
(Plan mot diskriminering och kränkande behandling)**

Foucaultgymnasiets ledord är *Kunskap Trygghet Delaktighet*. Vi vill spegla all vår verksamhet utifrån dessa ord. Om det vi gör leder till kunskap, trygghet och/eller delaktighet – då gör vi rätt.

Vår värdegrund bygger på att alla människor är lika värda och har samma rättigheter. Lagen säger att varje skola ska ha en *likabehandlingsplan*. I den beskrivs vårt *främjande, upptäckande, åtgärdande och förebyggande* arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Ingen elev skall behöva uppleva sig diskriminerad, kränkt eller trakasserad i skolan.

Under skoltid finns alltid närvarande personal på plats, där eleverna befinner sig.

Det är all personals ansvar att reagera om någon far illa i skolan eller beter sig på ett sätt som strider mot skollagen, diskrimineringslagen eller vår värdegrund.

Vi mäter årligen elevernas upplevelse av trygghet och trivsel i skolan. Vi analyserar resultaten och beslutar om akuta åtgärder och förebyggande åtgärder.

Vi vill uppmuntra elever och vårdnadshavare att kontakta skolan vid misstanke om att någon far illa på vår skola! För kontaktuppgifter: www.sodertalje.se/foucaultgymnasiet.

Rutiner för att utreda och åtgärda

Vid en upplevd kränkning ska vårdnadshavare till inblandade, omyndiga elever kontaktas utan dröjsmål. En bedömning av vilka insatser som behövs, görs för varje enskild händelse. Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsfördel och varje anmälan ska tas på största allvar. Ansvarig för utredning och åtgärder är, vid mildare fall av kränkning, elevernas mentor/-er. Vid allvarigare fall är rektor ansvarig. Rektor informerar huvudmannen (Södertälje kommun) om incident, utredning och åtgärder.

Anmälningsrutin

Den person som upptäcker incidenten eller tar emot anmälan kontaktar inblandade elevers mentor/-er, som kontaktar Elevhälsoteam och informerar rektor. Mentor/er samtalar med inblandade elever och kontaktar vårdnadshavare till omyndiga elever. Vid behov tar mentor stöd i detta arbete av Elevhälsoteamet. Vid behov kallar skolan, under rektors ansvar, till möte och i de fall situationen kräver det görs en polisanmälan.

Likabehandlingsplanen i sin helhet hittar du på <http://www.sodertalje.se/foucaultgymnasiet>.